

Moderna», καταλήγει ο κ. Γεροτζιάφας.

Κατόπιν αναφορών προερχόμενων από την εθνική βάση καταγραφής του Ισραήλ, στις 17 Μαΐου, τα κέντρα ελέγχου και πρόληψης νοσημάτων των ΗΠΑ εξέδωσαν ανακοίνωση στην οποία αναφέρουν ότι ένας μικρός αριθμός περιπτώσεων μυοκαρδίτιδας (φλεγμονής του μυοκαρδίου) έχει αναφερθεί σε εφήβους και νεαρούς ενήλικες, κυρίως άνδρες, συνήθως εντός τεσσάρων ημερών μετά τη χορήγηση της δεύτερης δόσης του εμβολίου BNT162b2 (Pfizer/BioNTech). Η πλειονότητα των περιπτώσεων χαρακτηρίζεται από ήπια, αναστρέψιμη προσβολή της καρδιάς, ενώ τα ποσοστά μυοκαρδίτιδας δεν φαίνεται να ξεπερνούν τα αναμενόμενα για την εποχή. Η μυοκαρδίτιδα είναι συνήθως αποτέλεσμα λοίμωξης από συγκεκριμένους ιούς και αφού το συγκεκριμένο εμβόλιο δεν περιέχει ιό, η αιτιολογική σύνδεσή του με περιστατικά μυοκαρδίτι-

δας παραμένει υπό διερεύνηση.

Στις περισσότερες περιπτώσεις μυοκαρδίτιδας, ανεξαρτήτως αιτιολογίας, η φλεγμονή του μυοκαρδίου είναι ασυμπτωματική. Σε μια μειοψηφία ασθενών, η μυοκαρδίτιδα εκδηλώνεται ως καρδιακή ανεπάρκεια σε συνδυασμό με αρρυθμίες ή και αιφνίδιο καρδιακό θάνατο. Δεν έχουν αναφερθεί τέτοια περιστατικά συνδεδεμένα με το εμβόλιο της Pfizer/BioNTech μέχρι σήμερα.

Τα κέντρα ελέγχου και πρόληψης ασθενειών των ΗΠΑ επιβεβαιώνουν το όφελος του εμβολίου, το οποίο υπερβαίνει κατά πολύ τον αμφισβητούμενο κίνδυνο σπάνιων ανεπιθύμητων παρενεργειών. Ωστόσο, σύμφωνα με τους επιστήμονες, δεδομένη και επιτακτική κρίνεται η συνεχής φαρμακοεπαγρύπνηση, με κύριο άξονα τις αναφορές των επαγγελματιών του τομέα της υγείας και με μοναδικό γνώμονα την ορθή και επιστημονική ανάλυση όλων των διαθέσιμων δεδομένων.

Η διατήρηση των μέτρων και η αύξηση των εμβολιασμών τοποθετούν τη χώρα μας εκτός της λίστας των κρατών όπου αναμένεται νέα επέλαση του κορωνοϊού από το προσεχές φθινόπωρο

«Ασπίδα» στην Ελλάδα για το τέταρτο κύμα

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΠΑΝΑΝΟΥ**
d.panano@realnews.gr

■ **ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΙ** και μέτρα προστασίας θεωρούν την Ελλάδα από ένα τέταρτο κύμα πανδημίας το φθινόπωρο, το οποίο αναμένεται να έρθει αλλά θα είναι εξαιρετικά ήπιο. Την εκτίμηση αυτή κάνουν στη **Realnews** τόσο ο αναπληρωτής καθηγητής Επιδημιολογίας - Προληπτικής Ιατρικής στο Εργαστήριο Υγιεινής Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής του ΕΚΠΑ, **Δημήτρης Παρασκευής**, όσο και ο πρόεδρος του ΕΚΠΑ, καθηγητής Ιατρικής, **Θάνος Δημόπουλος**, αναλύοντας τους λόγους για τους οποίους δεν θα δούμε ξανά μεγάλο αριθμό νοσηλίων.

Όπως αναφέρει ο Δ. Παρασκευής, η πιθανότητα έλευσης ενός τέταρτου κύματος είναι ορατή και αυξάνεται σημαντικά κατά το φθινόπωρο λόγω της αλλαγής των κλιματολογικών συνθηκών. «Για τον ιό SARS-CoV-2, κατ' αναλογία με άλλους ιούς του αναπνευστικού, αυξάνεται σημαντικά η μολυσματικότητά του την περίοδο που επικρατούν χαμηλές θερμοκρασίες, με συνέπεια την αυξημένη πιθανότητα για εμφάνιση έξαρσης την περίοδο αυτή. Από την άλλη, όμως, η ανοσία που έχει αναπτυχθεί στον πληθυσμό λειτουργεί ως προστασία έναντι της διασποράς του ιού», εξηγεί.

Προστασία

Η μολυσματικότητα του ιού συναγωνίζεται την προστασία που μας παρέχει η ανοσία και, ανάλογα αν υπερσχεύει η μία παράμετρος ή η άλλη, θα εμφανιστεί ή όχι ένα επιδημικό κύμα. «Το προσεχές φθινόπωρο, ο ιός θα έχει παρόμοια μολυσματικότητα με την αντίστοιχη περσινή περίοδο σε ό,τι αφορά την επίδραση των κλιματολογικών συνθηκών. Μια άλλη συνηθισμένη από την οποία εξαρτάται η μολυσματικότητα είναι η παρουσία μεταλλάξεων, που μπορεί να αυξήσουν περαιτέρω την ικανότητα του ιού να μεταδίδεται στην κοινότητα. Ως αντίβαρο, φέτος η προστασία του πληθυσμού έναντι του SARS-CoV-2 θα είναι σε υψηλά επίπεδα, κυρίως λόγω του εμβολιασμού και εν μέρει λόγω της φυσικής λοίμωξης. Η ανοσία περιορίζει σημαντικά τη μετάδοση στην κοινότητα, αλλά και την πιθανότητα νόσησης και θανάτου», δηλώνει ο αναπληρωτής καθηγητής Επιδημιολογίας - Προληπτικής Ιατρικής.

Στο ερώτημα τι θα κυριαρχήσει τελικά, ο ιός ή η προστασία που μας παρέχει η ανοσία, ο κ. Παρασκευής τονίζει ότι οι δύο αυτές παράμετροι είναι σχεδόν ισοσταθμισμένες όσο τα ποσοστά ανοσίας στην κοινότητα είναι περίπου 65%. «Η ζυγαριά μπορεί να κλίσει ελαφρά προς την πλευρά του ιού λόγω πιθανής παρουσίας μεταλλάξεων που θα αυξάνουν τη μολυσματικότητά του. Ακόμα, όμως, και αν συμβεί κάτι τέτοιο, η ζυγαριά δεν θα αποκλίνει σημαντικά από την ισορροπία, με συνέπεια να αναμένεται ένα ήπιο κύμα που, λόγω και μεγά-

λης εμβολιαστικής κάλυψης, δεν θα προκαλέσει σημαντικό αριθμό νοσηλίων», τονίζει, προσθέτοντας ότι τα άτομα που δεν θα έχουν εμβολιαστεί θα διατρέχουν κίνδυνο. Γι' αυτό τον λόγο η χρήση προληπτικών μέτρων, όπως π.χ. η χρήση μάσκας, θεωρείται επιτακτική.

Χειμώνας

Αντιστοίχως, ο πρόεδρος του ΕΚΠΑ, καθηγητής Αιματολογίας-Ογκολογίας Θ. Δημόπουλος εξηγεί ότι η έλευση ενός τέταρτου κύματος πανδημίας θα εξαρτηθεί από τον βαθμό επίτευξης συλλογικής ανοσίας σε συνδυασμό με την τήρηση μέτρων αποτροπής της διασποράς του SARS-CoV-2, καθώς και από την επικράτηση μεταλλαγμένων στελεχών του ιού στην κοινότητα με αυξημένη μεταδοτικότητα.

«Η έλευση ενός πανδημικού κύματος είναι πιθανή τον επόμενο χειμώνα, ωστόσο οι γνώμες των ειδικών ποικίλουν ως προς την πιθανότητα και τις επιπτώσεις ενός τέταρτου κύματος», λέει και αναφέρεται σε μια σειρά δηλώσεων διακεκριμένων επιστημόνων. Ανάμεσα σε αυτούς ο **Αλί Μοκντάντ**, καθηγητής Επιδημιολογίας στο Πανεπιστήμιο της Ουάσιγκτον, ο οποίος δήλωσε ότι θεωρεί πιθανή την έλευση ενός νέου πανδημικού κύματος, παρά την ταχεία αύξηση των εμβολιασμών. Ενώ τα κρούσματα και οι θάνατοι θα συνεχίσουν να μειώνονται το καλοκαίρι, οι μολύνσεις αναμένεται να αυξηθούν ξανά το φθινόπωρο και πιθανόν ακόμα περισσότερο τον χειμώνα. Ο αριθμός των θανάτων θα εξαρτηθεί κυρίως από το επίπεδο των εμβολιασμών μέχρι τότε, καθώς

και από την παρουσία των μεταλλαγμένων στελεχών που θα υπάρχουν στην κοινότητα. Για να αποτραπεί ένα επερχόμενο νέο κύμα COVID-19, ο Α. Μοκντάντ θεωρεί ότι θα πρέπει να εμβολιαστεί το 80%-85% του πληθυσμού μέχρι το τέλος του έτους.

Το τέλος

Παράλληλα, είναι αναγκαίο να επεκταθεί ο εμβολιασμός σε όλη την υπηλίδη, ενώ μια άλλη κρίσιμη παράμετρος για τον έλεγχο της πανδημίας είναι οι μεταλλάξεις. Ο κ. Δημόπουλος διευκρινίζει ότι η φθίνουσα πορεία που παρατηρείται σε αρκετές χώρες δεν σηματοδοτεί και το πέρας της πανδημίας σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο νέων επιδημικών κυμάτων. «Είναι πιθανό τα άτομα που εμβολιάστηκαν μεταξύ Δεκεμβρίου 2020 και Φεβρουαρίου 2021 να χρειαστούν μια αναμνηστική δόση πριν από τον χειμώνα, η οποία να βασίζεται και στα επικρατούντα στελέχη του SARS-CoV-2 κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο», υπογραμμίζει και σχολιάζει ότι «το μικρό ποσοστό εμβολιαστικής κάλυψης ασθενέστερων οικονομικά χωρών, σε συνδυασμό με τα αδύναμα συστήματα υγείας αυτών των χωρών, μπορεί να οδηγήσει σε δραματικές εξάρσεις της COVID-19. Η ανοσοποίηση του συνόλου του παγκόσμιου πληθυσμού είναι ζωτικής σημασίας για την οριστική αντιμετώπιση της πανδημίας», καταλήγει.

